

BAKKA BÜLTEN

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı Kurumsal Dergisidir • ISSN: 2148-3035 • MAYIS 2014 • Yıl: 1 Sayı: 2

İLÇELERİ İLE BATI KARADENİZ

RÖPORTAJ - Dr. Hakan GÜRSU
BİR İNOVASYON DAHİSİ

GEÇMİŞTEN GELECEĞE
BİR BASTON HİKAYESİ

KARABÜKTE GÜNEŞ
ENERJİSİ

RÖPORTAJ - Sn. Ali KABAN
Zonguldak Valisi
BAKKA Yönetim Kurulu Üyesi

Sanayicimize ulaşmak için çeşitli bir çok yol var. Sanayicimizin de devletin imkânlarını doğru şekilde kullanarak bu destek ve katkıları avantaja çevirmesi gerekiyor.

RÖPORTAJ

Hazırlayan: Ümran ÖZTÜRK - Uzman

BİR İNOVASYON DAHİSİ Dr. Hakan GÜRSU

14 Kasım 2013 tarihinde Zonguldak'ta gerçekleştirilen İnovasyon Semineri ve sonrasında ikili görüşmelerden edindiğiniz izlenimler çerçevesinde bölgemizdeki işletmelerin inovasyon, inovatif ürün geliştirme konusundaki yaklaşımlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Zonguldak bölgesindeki endüstriyel potansiyel başlangıçta bizi çok şaşırttı. Özellikle mobilya ve vitrifi e sektörlerindeki fi maları tanıyıp yapabildiklerini görünce oldukça etkilendik. İnovasyon seminerine ilgi çok fazlaydı. Sonrasındaki ikili görüşmelerde de çeşitli rmalarla inovasyon ve ürün geliştirme hakkında çok verimli görüşmeler gerçekleştirdik. Ülkemizde gerçekleştirilen ilk görüşmelerden sonraki dönüşler 6-9 aylık bir periyot sonrasında alındığı için henüz malardan dönüş almış değiliz.. Bu bölgede özellikle tasarım hizmeti alma seviyesine erişmiş birçok rma olduğunu gördük, potansiyelin önemini kavradık ve bölge rmalarnın olumlu dönüşleri ile tasarım faaliyetlerinin hızla ihracat ürünlerine dönüşebileceğini öngörüyoruz. Düzenlenen seminerasındakıtara ı oldu, çünkü seminer ve etkinliklerle bizler de bilmediklerimizi öğrendik. Örneğin bölgemizdeki potansiyelini ve bölge rmalarnın niteliklerini bilmiyorduk.

İnovasyon semineri sonunda ilk dönüş Devrek Ticaret ve Sanayi Odasından geldi. Devrek TSO, Ajansımızın Teknik Destek Programı kapsamında bastoncular özelinde satış, pazarlama ve tasarım eğitimi ihtiyacını sunduğu proje ile Ajansımıza ilettili. Ayrıca sizin de katılım sağladığınız Batı Karadeniz İşbirliği Platformu (BKİP) toplantısı sonrasında Platform üyesi diğer kurumlardan da çeşitli değerlendirme ve talepler Ajansımıza iletildi. Bölgemizdeki tüm ekonomik paydaşlarımız sizden olumlu bir enerji aldı ve birlikte çalışma istiyorlar. Ajans olarak, İnovasyon etkinlikleri sonrasında

firmalarımızın sağladığı gelişmeleri de takip ediyoruz. Bölgesel nitelikli İnovasyon Semineri ve sonrasında Devrek'teki bastonculuk sektörü özelinde gerçekleştirilen etkinlik ile Devrek'te bu sektörde faaliyet gösteren işletmeler hakkındaki değerlendirmelerinizi alabilir miyiz?

Devrek'ten destek talebi bize ulaşınca biz de Devrek'teki bu sektör ve el sanatları konusuyula ilgili belli araştırmalar yaptık. Aslında bu konu genel anlamda Türkiye'deki yerel el sanatlarının karşılaştığı bir sorun olarak her dönem karşımıza çıkar. Buradaki en önemli fark, bu sektörün bir dönem ilçeye önemli maddi katkılar getirirken zaman içinde bu katkının ciddi oranda azalması ile sorunun daha ön plana çıkmış olmasıdır. Burada geçirdiğimiz üç günlük süre içinde öncelikle yerel yöneticilerin konuya duydukları hassasiyetin çok üst düzeyde olduğunu gördük. Bu durum sadece ilçe için değil bölge için de çok büyük bir şans. Sayın Valimizin bu örnek üretici gruplara yönelik bir şeylerin yapılması isteği de oldukça olumlu. Devrek TSO'nun büyük ilgisi de çok önemli. Zor olan durum ise ekonomik erozyondan ciddi anlamda etkilenmiş ve organize olamamış bu üretici grubun çok kısa bir sürede

belirli bir seviyeye getirilmesi oldu. Ama Devrek'teki bu süreç sonunda aldığımız geri dönüşler oldukça iyi, sektör temsilcilerinin belirli bir heyecanı ve mutluluğu yakalayabildiklerini gözlemledik. Burada çalışmalar, 13. Kalkınma Planındaki yöresel el sanatlarının ihrac ürününe dönüştürülmesine dair devlet politikasıyla da örtüşüyor. Bu eğitim yerel el sanatı örneklerinin çağımız tüketicisi ve küresel pazara yönelik tasarım ve pazarlama açısından iyileştirilmesini destekleyen pilot bir çalışma oldu. Yanı bence iyi bir zamanlama, iyi bir yer ve iyi bir örnek oldu. Şimdi en önemli görev ve sorumluluk yerel zanaatkarlara düşüyor, bu kadar çalışma ve sağlanan imkânları iyi değerlendirip harekete geçmeleri gerekiyor. Biz tanımlamaları yaptık, onların istekli olup organize olmaları ile olumlu neticelere ulaşılabilir. Sonuçta kendilerinin arkasında başta Valilik olmak üzere TSO ve Kalkınma Ajansı gibi ciddi kurumlar var. Biz de bilgi birikimimiz doğrultusunda hedef kitlenin alması gereken eğitimleri belirledik ve söyledik. Bekleyip göreceğiz ancak yaşanan bu süreç aslında kalkınma ajansları için de çok iyi bir örnek. Bu yapılanların sonuçlarını bekleyip göreceğiz.

Programın kapsamındaki 2. gün gerçekleştirilen saha çalışmalarındaki izlenimleriniz ne oldu?

Devrek'te baston işi ile uğraşan işletmelerin %80'ini yerinde görme fırsatımız oldu. Ziyaretlerimizin tamamında işletmecilerle birebir sohbet ettik, beraber ürünlerini değerlendirdik. Dağınık olmasına rağmen beklediğim potansiyelin üstünde bir potansiyel gördük. Biraz da Devrek bastonunun kimliğini sorgulamak anlamında çok iyi örnekler gördük. Bugün kurulacak sektörel bir müzenin altyapısını oluşturabilecek tarihsel örnekleri ile yaklaşık 200 kişilik kalf ya da bir istihdam gücünü de gördük. Özellikle dünya turizmi için geçerli olan üretim yaparken satış yapabilen konseptlerle örtüşebilecek seviyede işletmeler var. Bastoncular Çarşısı kötü değil ama bir dokunuşa ihtiyaç var. Müze oluşumu sektörü çok heyecanlandırdı. Ziyaretlerimizde böyle bir müzenin altyapısını oluşturabilecek örnekleri de aradık, gerçekten de hepsinin elinde atalarından kalma ciddi bir potansiyel de var, hatta daha da çıkacaktır. Sektördeki tüm sanayiciler ve ustalarla

kalkınmada yerel ortağınız

yapılan birebir görüşmeler ve bastonculuğun ön plana çıkarıldığı bu üç günlük yoğun çalışma süreci sonrasında insanlardaki olumlu değişimi gözlemleyebiliyorum. Sektörde bazı değişikliklerin ve yeniliklerin yapılabilme umudu bile kişilerin söylemlerine yansıyor. Şunu da belirtmem lazım; bu gözlemim iyiniyetli değil reel bir gözlemdir.

Bölgemize inovasyon semineri öncesinde hiç gelmemiştiniz. Inovasyon konusunda ciddi bir bilgi ve birikim sahibi bir kişi olarak kendi başınıza herhangi bir bahane olmadan Devrek'i ziyaret etseydiniz, nasıl bir inovatif hareket ilginizi çekerdi, dikkatinizi çeken hususlar ne olurdu?

Öncelikle bölgenizin diğer Anadolu kentlerine göre bozulmamış bir doğası var. İnsanlar daha samimi, açık, civil civil ve hareketli. Devrek'in dünyaya açık bir kent olduğu çok belli. Doğal özellikleri ön plana çıkarılırsa çok ciddi sayıda turist çekebilecek bir bölge. Ankara'daki nüfusun denize ulaşabileceği en kısa ve önemli güzergah Devrek'ten geçiyor. Doğru kurgulanırsa sadece geçiş noktası olarak değil, sahip olduğu turizm potansiyeli ile önemli bir merkez konumuna gelebilir. Tabii bunların doğru anlatılması ve tanıtılması gerekli. Trekking alanları, yürüyüş parkurları oluşturulabilir, böğürtlen, kuşburnu, dağ çileği gibi orman altı örtüsünün çeşitliliği ve zenginliği tanıtılabilir. Gününbirlik gezinti turizmi ya da tek gece konaklamalı turizm etkinlikleri için çok uygun bir bölge. Ama maalesef tanıtım eksikliği var, bu değerler bilinmiyor.

Inovasyon semineri sonrasında sizinle yaptığımız değerlendirmelerde ve BAKKA tarafından yapılan çalışmalarda da belirtildiği üzere, bölge firmalarının rekabetçilik seviyelerinin henüz istenen yükseklikte olmadığı görülmektedir. Hatta biz inovasyon konusunu gündeme getirirken işletmeler için henüz erken olup olmadığını bile düşünmüştük. Bölgenin üretim kapasitesini, bölgeye özgü ürünlerin tasarlanması, geliştirilmesi ve üretilerek ihrac edilmesi potansiyelini nasıl değerlendiriyorsunuz? Acaba inovasyon çalışmalarını bölgemiz için erken mi?

Ben erken olduğunu düşünmüyorum. Bölgedeki büyük firmaların ciddi oranda ihracat yaptığına inanıyorum. Bu kapasite bölge ekonomisini hareketlendirecek, canlandırarak kadar büyük değil ama bunu yapabilecek noktaya gelmiş. Ajansın bu konudaki çalışmaları için tam zamanı hatta belki geç bile kalınmış olabilir. Tasarım hizmeti başlangıçta alınacak bir hizmet değil, süreklilik arz etmesi lazım. Çünkü dünyadaki sistem itibarıyla siz bir ürünü üretirken, diğerinin tasarımını yapmanız hatta bir sonrakini de düşünüyor olmanız lazım. Orman ürünleri konusunda bölgemizde bir potansiyel var ama

çağı yakalayacak değişim hamleleri henüz yapılmamış. Örneğin, dünyada muadili olmayan ürünler buradan temin ediliyor. Mesela kereste buradan kesilip başka yerlere gönderiliyormuş, oysa burada da işlenebilir. Sohbet ortamlarında bana soran müteşebbislere nitelikli kontrplak fabrikası ya da işlenmeseyönelik tesislerin kurulmasını önerdim. Ahşap oyuncak ve keresteye dayalı mobilya (masif) üretimi konularının üzerine gidilebilir. Çağın malzemesi kontrplak. Ahşap konusunda stratejik ve orta-uzun vadeli planlamaların yapılmasında büyük yarar var. Bence buradaki baston üretim altyapısı aynı zamanda burada sandalye üretilebileceğini de gösteriyor. Ayrıca kereste üzerine malzeme araştırmaları da yapılabilir.

Zonguldak ekonomisi genel olarak değerlendirildiğinde iki sektör öne çıkmaktadır. Bu sektörlerden birincisi; İlimizin bu bölümünde yer alan orman ürünleri sanayisi, diğer önemli sektör ise, İlimizin İstanbul yönünde yoğunlaşan demir-çelik, metal ve makine imalat sanayisidir. Kasım Ayındaki inovasyon zirvesinde bu sektördeki önde gelen firmalarla yaptığımız görüşmeleri de değerlendirerek, bu sektörlerdeki bölge firmalarımıza inovasyon penceresinden bakıldığında ne gibi tavsiyelerde bulunursunuz?

Dış dünyaya açılmak, gelecek odaklı çalışmayı, uzun vadeli düşünmeyi gerektirir. Bölgenin sahip olduğu avantajların ki deniz yolu ile ulaşım da bunlardan birisi, çok daha verimli kullanılması gerekir. Gelişmekte olan bir bölge ve Anadolu'nun birçok yöresinden çok daha avantajlı, sadece karayoluna bağımlılık yok mesela.

Diğer Kalkınma Ajansları ile Ticaret ve Sanayi Odalarıyla birlikte ne tarz çalışmalar yaptınız? Bölgedeki paydaş kurumlarımızla BAKKA'nın birlikte yapacağı işbirliklerine verebileceğiniz örnekler çalışmalarını alabilir miyiz?

Birçok kez farklı kurumlarla farklı çalışmalar yürüttük. Bunların arasında bize göre en ilginç Mersin'de 5 farklı sektörde toplam 17 firma arasından belirlenmiş 5 farklı işletme ile yaptığımız çalışma. Bilindiği üzere Çukurova Bölgesi ihracata yönelik gıda ağırlıklı sektörlerin en önemli merkezlerinden. Kısa dönemde, 3 aylık süreçte, bu 5 firma için

ürüne yönelik, yani çözüm odaklı 5 farklı proje yaptık. İhracata yönelik ambalaj tasarımlarından oluşan bu projelerin hepsi hayata geçti ve patentleri alındı. Çok da övünülerek sunulan ve ses getiren bir proje oldu. Aslında bu tarz bir çalışma her bölgede tekrarlanabilir. Sizin bölgenizde de tasarım hizmeti alıp hayata geçirebilecek ölçekte KOBİ özelliklerindeki 5 tane firma belirlenebilir. Firmaların tasarım konusunda tutukluk yaşamaları gayet doğal. BAKKA üzerinden bu tarz bir çalışma ile doğru seçilmiş, hedef odaklı projeler hayata geçirilebilir. Ülkemizde ancak elle tutulur gözle görülür sonuçlar takdir ediliyor. Rapor, proje, fiibilite gibi sonuç odaklı olmayan çalışmalar malesefiicaret çarklarının arasında kaybolup gidebiliyor. Bu yüzden Mersin'deki çalışma çok ilginçti. Proje çıktıları sergilenerek kamuoyu ile paylaşıldı. Proje paydaşların süreç konusundaki bilgilisi de diğer firmalara aktarılması suretiyle çok eğitici bir model oldu. O zaman bir üretici, sizin anlattıklarınızdan ziyade proje paydaşı üreticinin tecrübelerinden daha çok yararlanıyor, dolayısıyla daha güven verici ve etkili oluyor.

BAKKA Bülten'in ilk sayısında Kasım 2013'de düzenlediğimiz İnovasyon Seminerinden bahsettik. Bu sayımızda Teknik Destek kapsamındaki proje ve sizin röportajınızla okuyucularımıza ulaşacağız. BAKKA Bülten okuyucularına vermek istediğiniz bir mesajınız var mı?

Kalkınma Ajansları bence bölgesel sinerji için çok önemli bir enstrüman ve iyi değerlendirilmeleri gerekir. Bastoncularla yaptığımız sohbette bir ustamız devletin kendilerine destek olabileceğini daha yeni öğrendiklerini belirtti. İşte bu yüzden Kalkınma Ajanslarına büyük ve önemli görevler düşüyor. Sanayicimize ulaşmak için daha çok yol var. Sanayicimizin de devletin imkânlarını doğru şekilde kullanarak bu destek ve katkılan avantaja çevirmesi gerektiğini düşünüyorum. Ajans personellerimizin de tüm imkanları ile bir sinerji yaratmak, proje üretmek için ne kadar çabaladığını gözlemliyorum. Ajansın bu hareketli tarzı da içindeki genç insanların gayretlerinden kaynaklanıyor, bunu da iyi kullanmak lazım. Kısacası Ajans, kalkınmada her kesim için çok stratejik bir oyuncu. Kalkınma Ajansı sistemi ülkemiz için çok yeni ve bizim üreticimiz biraz zor. Bu anlamda da Ajanslarımızda çalışan arkadaşlarımıza kolaylıklar diliyorum.

